

ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ КОМУНАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ
ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

**ПРОБЛЕМИ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО
ВИХОВАННЯ:
ІСТОРИЧНИЙ ТА ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ
АСПЕКТИ**

ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

(125-річчю від Дня народження Йосипа Сліпого)

23 лютого 2017 р.

ТЕРНОПІЛЬ 2017

УДК 37.035.6 (477)

ББК 74.20.050.4

П 78

П 78 Проблеми національно-патріотичного виховання: історичний та психолого-педагогічний аспекти: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Тернопіль, Україна, 23 лютого 2017 року). / укладачі: В. С. Мисик, І. Ф. Янюк, Т. Г. Дідух, О. А. Ревуцька. – Тернопіль: ТОКІППО, 2017. – 149 с.

Організатори конференції не завжди розділяють думку учасників. У збірнику максимально точно відображається орфографія та пунктуація, запропонована учасниками.

Усі матеріали подаються в авторській редакції.

*Рекомендовано науково-методичною радою Тернопільського обласного комунального інституту післядипломної педагогічної освіти
(протокол №4 від 31.03.2017 р.)*

УДК 37.035.6 (477)

ББК 74.20.050.4

©Тернопільський обласний комунальний інститут післядипломної педагогічної освіти, 2017

ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ КОМУНАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ
ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

ЗБІРНИК ТЕЗ НАУКОВИХ РОБІТ

учасників

Всеукраїнської науково-практичної конференції

(125-річчю від Дня народження Йосипа Сліпого)

**"ПРОБЛЕМИ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ:
ІСТОРИЧНИЙ ТА ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ АСПЕКТИ"**

23 лютого 2017 р.

м. Тернопіль

ЗМІСТ

ЗМІСТ.....	4
ПАТРІАРХ ЙОСИП СЛІПІЙ – ПРИКЛАД СЛУЖІННЯ НАРОДОВІ	7
Бармак М. В. Йосиф Сліпий і Тернопільщина	7
Бистрицька Е. В. Справа Українського Патріархату у діяльності Йосифа Сліпого	11
Зуляк І. С. Перебування митрополита Йосифа Сліпого у Маклаківському будинку інвалідів (серпень 1953 – 18 червня 1958 рр.)	15
Скакальська І. Б., Швалюк І. Б. Науково-педагогічна діяльність Й. Сліпого у 1926 – 1945 рр.	21
Щербяк Ю. А. Ідея патріархату Української Греко-Католицької Церкви в душпастирській діяльності Й. Сліпого	25
Брик Р. С. Йосиф Сліпий як духовний борець за українську державність.....	30
Городецька О. В. Йосиф Сліпий – духовний провідник українського народу	34
Лопатка Г. Ф., Грицюк Т. В. Служіння Богу, церкві та народові України – головна мета Йосифа Сліпого	38
Огірко О. В. Патріарх Йосиф Сліпий – ісповідник віри та великий син українського народу	41
Пастух М. Я. Патріарх Йосиф Сліпий – служитель правди	44
Петровський О. М. Йосиф Сліпий – приклад національного патріотизму та служіння українському народу	46
Свідерський Ю. Ю. Діяльність Йосифа Сліпого щодо створення патріархату УГКЦ ...	47
Святненко А. В. УГКЦ та національне питання у поглядах Й. Сліпого	50
Дідух Т. Г. Вплив Йосифа Сліпого на підпільну діяльність Греко-Католицької Церкви (1953–1958 рр.).....	52
ЦЕРКВА, ЯК ЧИННИК ПРОЦЕСІВ НАЦІОНАЛЬНОГО ВІДРОДЖЕННЯ ТА СТВЕРДЖЕННЯ ДЕРЖАВНОСТІ УКРАЇНИ	56
Барило О. А. Ідеї національного виховання у спадщині А. Шептицького (IV–V періодів розвитку педагогіки в Україні)	56
Шиян Л. М. Церква Вознесення Господнього у Вишнівці – визначна сакральна, історична та меморіальна пам'ятка України.....	57
Яковишин Р. Я. Система різноманітних форм і методів, що використовувалися такою суспільною інституцією як церква в сприянні процесу виховання учнівської молоді Галичини на цінностях християнського вчення: історико-педагогічний аспект.....	61
Костюк С. В. Особисті фонди репресованого духовенства Української Греко-Католицької Церкви у фондах Тернопільського обласного краєзнавчого музею	65
Буган Ю. В. Єдність церкви, освіти і громадськості в духовно-національному становленні молоді.....	68
УКРАЇНА НА ЗЛАМІ ТИСЯЧОЛІТЬ: ІСТОРИЧНІ ТА ЦИВІЛІЗАЦІЙНІ ВИКЛИКИ.....	73
Полянський О. А. Національне бачення вітчизняної історії та деякі тенденції сучасної української історіографії	73
Гаврилук О. Н. Охорона українськими музеями Другої Речі Посполитої національної сакральної спадщини	76

Гринюка Б. М. Земельна власність Підгорецького монастиря на початку ХХ ст. (1900 – 1914 рр.)	78
Трибулькевич К. Г. Дослідження проблеми становлення студентського самоврядування у 1980-1990 рр. як умова національно-патріотичного виховання.....	81
Труба Р. І. Питання національного виховання у творчій спадщині Омеляна Терлецького	85
Куцик Р. Р. Формування патріотичної і провоєнної позиції в учнів та студентів Київського навчального округу у 1914 – 1917 рр.	88
Мисик В. С. Ігор Герета та Тернопільська вища духовна семінарія імені патріарха Йосифа Сліпого	91
Ревуцька О. А. Освітня політика російської окупаційної адміністрації в Тернопільській губернії (серпень 1914 – травень 1915 рр.)	92
Шкільнюк Н. М. Організація медичного та санітарного забезпечення умов проживання мешканців міст Волинської губернії (друга половина ХІХ – початок ХХ ст.).....	94
Янюк І. Ф. Окремі аспекти діяльності Греко-Католицької церкви у сфері економічного життя українців.....	98
Турчик О. В. Проблемні аспекти застосування практики Європейського суду з прав людини як джерела права в Україні	99
Щербина С. П., Несторишена Д. І. Феномен Болохівської землі як давньоруського квазідержавного утворення	102
ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ВИКЛАДАННЯ СУСПІЛЬНИХ ТА МОРАЛЬНО-ДУХОВНИХ ДИСЦИПЛІН У НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ	105
Вдовиченко Р. П. Формування ціннісних орієнтацій студентської молоді як складової патріотичного виховання	105
Дрозд О. В. Ідея толерантності на зламі тисячоліть	107
Кавецький В. Є. Підвищення готовності вчителів суспільствознавчих дисциплін до здійснення педагогічної діяльності в загальноосвітніх школах	110
Михальченко Н. В. Роль виховного ідеалу українського народу у формуванні патріотичної рефлексії особистості	112
Олексюк О. Є. Моральні якості особистості військовослужбовця збройних сил України	115
Кондирєва М. М. Методичні рекомендації щодо вшанування пам'яті богослова, науковця, письменника, уродженця Тернопільщини Йосифа Сліпого під час вивчення української мови і літератури у 5 – 11 класах ЗНЗ.....	118
Коростіль М. П. Формування духовно-моральних цінностей у дітей дошкільного віку	124
Фірсова І. М. Підготовка майбутніх соціальних педагогів до рекламно-інформаційної діяльності в умовах університетської освіти.....	128
Клочко О. М. Материнське та сімейне призначення як основа навчально-виховного процесу в жіночих гімназіях другої половини ХІХ ст. (на прикладі північно-східних українських земель Російської імперії)	129
Федоренко О. М. Психологічні особливості формування національно-патріотичної вихованості підлітків.....	132
Петрова С. М. Проблеми морально-етичного виховання дитини-сироти	134

Дудіна О. А. Національно-патріотичне виховання учнів 5 класу при викладанні історії України	137
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ ТА МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН	140
Вихрущ А. В. Розумове виховання в педагогічних системах Андрея Шептицького і Йосифа Сліпого	140
Сафонова Н. В. Теорія взаємодії і освітні стандарти в навчанні.....	142
Коваль А. В. Роль тренера-викладача у посиленні виховання патріотизму молодих спортсменів.....	144
Солонська А. А. Виховання дітей старшого дошкільного віку в дусі патріотизму і національної свідомості	147

8. Кононко О. Духовність, душевність, моральність. Дошкільне виховання. - 2004. - № 4. - с 4
9. Ладивір С. Перші уроки добра. Дошкільне виховання. - 2008. - № 12. -с 5-7.
10. Михайлишин М. Блаженніший Йосиф Сліпий та ідея патріархату УГКЦ. - Львів, Свічадо. 2007. 110с.
11. Помиткін Е.О. Психологія духовного розвитку особистості: Монографія. - Київ: Наш час. - 2007. - 280 с.
12. Поніманська Т. Виховання людяності. Дошкільне виховання. - 2008. -№ 2. - с 6-9.
13. Сухомлинська О.В. Концептуальні засади формування духовності особистості на основі християнських моральних цінностей. Шлях освіти. -2002.-№ 4.-с 13-17.
14. Француженко-Вірний М. Великі митрополити України. Київ. Смолоскип. 2013. с 215.

УДК 37.013.42

Фірсова І. М.,

викладач кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи

Інституту людини

Київського університету імені Бориса Грінченка

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПЕДАГОГІВ ДО РЕКЛАМНО-ІНФОРМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ ОСВІТИ

Динамічний розвиток сучасного українського суспільства вимагає результативних змін в системі професійної підготовки фахівців для всіх галузей народного господарства в тому числі – освіти. Одним із значимих показників якості та рівня підготовки сучасних випускників-фахівців спеціальності «Соціальна педагогіка» є ступінь володіння ними ґрунтовними теоретичними знаннями та практичним навиками здійснення рекламно-інформаційної діяльності. Рекламно-інформаційна діяльність в соціальній сфері є одним з дієвих методів соціально-педагогічної роботи, спрямованих на вирішення суспільно значущих питань та проблем, в тому числі пов'язаних з патріотичним виханням, а також універсальним інструментом професійної діяльності соціального педагога. Варто зазначити, що соціальна реклама як складова рекламно-інформаційної діяльності є одним з досить результативних механізмів впливу на свідомість людей, яку соціальний педагог має використовувати в своїй професійній діяльності в процесі виконання практично всіх своїх професійні функцій та обов'язків [1]. Т. Веретенко та О. Денисюк, змальовуючи професійний портрет соціального педагога, зазначають: «У сучасному світі соціальний педагог повинен уміти представляти інтереси свого клієнта в різних організаціях, розуміти специфіку використання реклами у вирішенні соціальних проблем суспільства, презентувати результати діяльності в засобах масової інформації» [2]. Тому навчальні дисципліни, пов'язані зі здійсненням соціальним педагогом рекламно-інформаційної діяльності, обов'язково повинні мати місце в системі професійної підготовки майбутніх соціальних педагогів.

В Київському університеті імені Бориса Грінченка студентам старших курсів спеціальності «Соціальна педагогіка» викладаються навчальна дисципліна «Особливості рекламно-інформаційної діяльності соціального педагога».

Основна мета даної навчальної дисципліни – розкрити суть рекламно-інформаційної діяльності як методу профілактики та боротьби з соціально значущими проблемами та негараздами, сформувати у студентів цілісне уявлення про її роль, можливості та потенціал застосування у соціальній сфері.

Завдання, які висуваються перед студентами в процесі вивчення даної навчальної дисципліни, мають теоретичне та практичне спрямування й полягають у виконанні наступних видів роботи:

1) Оволодіння теоретичними знаннями з:

- основ рекламної діяльності шляхом звернення основної уваги на специфіку саме соціальної реклами як засобу комунікації в сучасному суспільстві;
- технологій створення рекламних продуктів;
- основ організації діяльності з поширення соціальної реклами;
- технологій оцінки ефективності впливу соціальної реклами на громадськість.

2) Навчання практичному застосуванню теоретичних знань в процесі виконання різного роду учбових завдань в тому числі в процесі підготовки, розробки, презентації та оцінювання результативності власних рекламних проєктів.

Зазначимо, навчальна дисципліна «Особливості рекламно-інформаційної діяльності соціального педагога» інтегрує в собі інформаційні ресурси (досвід, закони, методи, технології і т.д.) з різних галузей знань. Відповідно, результати вивчення даної навчальної дисципліни студенти отримують міждисциплінарні знання, тобто міждисциплінарні компетентності – здатність до синтезу теоретичних знань з різних галузей наук, до систематизації та узагальненню отриманої інформації, до комплексного системного підходу щодо вирішення професійних завдань в тому числі й завдань, пов'язаних з формуванням суспільно прийнятних світоглядних ідеалів та патріотичним вихованням членів суспільства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ І ЛІТЕРАТУРИ:

1. Енциклопедія для фахівців соціальної сфери. – 2-ге видання / За заг. ред. проф. І. Д. Зверевої. – Київ, Сімферополь : Універсум, 2013. – 536 с.
2. Веретенко Т. Г. Вступ до спеціальності: соціальна педагогіка. Модуль 2 : навч. посіб. / Т. Г. Веретенко, О. М. Денисюк. – К. : Київськ.ун-т імені Бориса Грінченка, 2013. – 128 с.

УДК 37-055.2(477):001.891''185/191''

Клочко О. М.

аспірантка кафедри педагогіки
Сумського державного педагогічного університету
ім. А. С. Макаренка

МАТЕРИНСЬКЕ ТА СІМЕЙНЕ ПРИЗНАЧЕННЯ ЯК ОСНОВА НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ В ЖІНОЧИХ ГІМНАЗІЯХ ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ ХІХ СТ. (НА ПРИКЛАДІ ПІВНІЧНО-СХІДНИХ УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ РОСІЙСЬКОЇ ІМПЕРІЇ)

Жіноча гімназійна освіта другої половини ХІХ століття є важливою складовою вітчизняної педагогічної спадщини. На думку ряду дослідників (Е. Дніпров, Р. Усачова, О. Хасбулатова та ін.) поява жіночих гімназій мала ключове значення для процесу становлення середнього ланки жіночої освіти в дореволюційній Російській імперії.

Видавник – ТОКІППО

Адреса для кореспонденції: 46027, м. Тернопіль, вул. Громницького, 1

Електронна пошта: admin@ippo.edu.te.ua

Веб-сторінка: <http://ippo.edu.te.ua/>

Т: (0352) 43-57-83

Підписано до друку 4. 04. 2017 р. Здано до друку 5. 04. 2017 р.

Формат 60 на 84\16. Папір офсетний. Тираж 100 примірників. : 46027, м. Тернопіль, вул. Громницького, 1